

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Paraenesis De Eleemosyna

Alardus <Aemstelredamus>

[Köln], 1545

VD16 A 1250

Pauperum non simpliciter appellari.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63012](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-63012)

DE E L E E M O S Y N A.

piendum est, sed in bonam, quādo enim inimicis nostris præbemus beneficia, maliciam eorum nostra bonitate superam⁹, & mollimus duritiā, iratūq; animū ad molličiem & benevolētiā fleſtūmus, atq; ita congregamus carbones super capita eorum, de quibus scriptum est: Sagittæ potenti⁹ acutæ, cum carbonib⁹ defolatorijs, ut quomodo de altari a Seraphin carbo sublatus, Prophetæ labia purgant: ita & inimicorum nostrorum peccata purgentur, & vincamus in bono malum, & benedicamus maledictibus, & imitemur patrem nostrum, qui solem suum oriri facit super bonos & malos, & pluit super iustos & iniustos.

Pauperem non simpliciter appellari.

Porro autem operæ preцium fuerit priusquam ostendamus, quinam sint sancti illi pauperes ostendere, quis in genere dicatur pauper. Quisquis autem alieno indiger auxilio pauper est, eidemq; per quam necessaria est misericordia. Græcis appellata eleemosyna, quæ non in sola pecuniarum clargitione (ut male sibi uulgas per suadet) cōsistit. Verum in quois opere quo humanæ succurruntur inopiæ. Nec item solum pauperes sunt, q; destituuntur pecunia, sed quotquot uel uiribus corporis uel sanitate uel ingenio iudicioque, breuiter, omnibus fortunæ commodis. Ad hunc ordinem referendum est fortasse, quod est in Apocalypsi, Quia dicas quod diues sum & locupletatus, & nullius egeo, & nescis quia tu es miser, & miscrabilis, & pauper, & cæcus, & nudus. Hieronymus in Mat-

DE E L E E M O S Y N A.

thætū cap. 25. Amē dico uobis, quādiū fecistis uni de fratrib⁹ meis minimis, mihi fecistis, &c. Libera nobis erat intelligentia, qđ in omni paupere, Ch̄s esuriens pascereč, sitiens potaret, hospes induceretur in tectum, nudus uestiretur, infirmus uisitaretur, clausus carcere haberet solatiū colloquentis. Sed ex hoc qđ sequit: Qñ fecistis uni de his fratribus meis minimis, mihi fecistis, non mihi uidetur dixisse gñaliter de pauperibus, sed de his qui pauperes spū sunt, ad quos tendens manum dixerat: Fratres mei, & mater mea hi sunt, q faciunt uoluntatem patris mei.

Hierony. in Esaiā lib. 2. cap. 3. Rapina ait pauperis in domibus ur̄is. Pauperem uel simpliciter accipe q̄ indiget eleemosyna, uel certe pauperem spiritu, de quo scriptum est: Beatus q̄ intelligit super egenum & pauperem. Et Paulus Apostolus: Tantum, inq̄, ut pauperum memores essem⁹ Ex sermone 4. ad fratres in heremo falso adscripto Augustino, sic fere uulgo citant paupertatis species. Sunt enim quinq̄ gñia paupertatis: Prima est infelicitas, secunda est paupertas cupiditatis, Tertia paupertas superfluitatis, quarta dolositatis, quinta paupertas uolūtatis. Primam habet mendicus, secundam habet auarus, tertiam habet prodigus, quarta est paries dealbus, quintam habet uir cōpeditus. Prima est flagellum, secunda est uenenum, tertia est uentilabrum, quarta est umbraculū, quinta edificium. Prima est miseria, quia cruciat: secunda est uenenosa, quia necat: tertia est uentosa, quia inflat: quarta dolosa, quia dissimulat: quinta glorioſa, quia coronat.

E ii

DE ELEEMOSYNA.

Ambrosius libro 2. officiorum, capite 28. Quoddu
quererentur à diuo Laurentio thesauri ecclesiæ, p-
misit se demonstraturum. Sequenti die ubi paupe-
res in rem præsentem adduxit, denuo igitur inter-
rogatus, ubi essent thesauri, quos promiserat, osten-
dit pauperes, dicens: Hi sunt thesauri ecclesiæ, &
uere thesauri, in quibus Christus est, in quibus &
Christi fides est. Basilius in quaestione compen-
dio explicatis, quaestione 205. Hi pauperes sunt spi-
ritu, qui non ob aliam causam pauperes facti sunt,
sed propter doctrinam domini qui dixit, Vade, uen-
de omnia quæ habes, & da pauperibus. Si uero qs
etiam quomodo cūque accendentem paupertatem su-
sceptam gubernet ad uoluntatem dei, uelut Lazarus,
neque hic a beatitudine alienus est. Basilius in Psalmum 33. concione nona: Iste pauper clamauit, & do-
minus exaudiuit ipsum. Non semper laudabilis est
paupertas, sed quæ ex proposito iuxta euangelicū
scopum peragitur. Multi enim sunt pauperes opu-
lentia, uerum proposito auarissimi existunt, quos
non indigentia saluat, sed propositum condemnat.
Non igitur indigus omnino beatus est, sed qui man-
datum Christi mundi thesauris præfert. Hos domi-
nus beatos prædicat, dicens: Beati pauperes spiri-
tu, non pauperes secundum opulētiā, sed quia pau-
pertatem ex anima præelegerūt. Nihil enim ex in-
uoluntarijs beatum est, qua propter omnis virtus
maxime omnium uoluntario, uelut proprio chara-
ctere exprimitur ac cognoscitur. Iste igitur, inge-
nus pauper clamauit. Demonstrativa uoce ad pauperē
secundum deum, & esurientem ac fitientem, & nu-

DE E L E E M O S Y N A.

dum, prouocat mentem tuam. Iste pauper tantum,
non digito ostendens hæc Christi discipulus.
Chrysostomus in Lucam capite 16. Habet & pau-
pertas martyrium suum, & egestas bene tolerata
facit martyrium, sed egestas propter Christum, nō
propter necessitatē. Ceterū, quanti pauperes sunt,
& diuites esse desiderant, & scelera faciunt? Non er-
go paupertus simplex beatum facit, sed paupertas
propter Christum: fides, famē non timet. Qui Chri-
stum amat, non timet famam, qui Christum habet,
omnes secum diuitias habet. Augustinus de tempo-
re sermone 110. feria quarta post dominicam passio.
sermone 1. Qui enim dicuntur pauperes & sunt, in
quos à deo mandaſ, ut eleemosynæ fiant, de quibus
fatemur scriptum: Include eleemosynam in corde
pauperis, & ipsa orabit pro te dominum. Abundat
quidem hoc genus hominum. sed altius intelligen-
dus est iste pauper, de quo dictum est: Beati paupe-
res spiritu, quoniam ipsorum est regnum cælorū.
Sunt pauperes non habentes pecuniam, uictum quo-
tidianum uix inuenientes, alienis operibus miseri-
cordia sic indigentes, ut etiam mendicare non cru-
bescant, sed si de his dictum est, Tibi derelictus es
pauper: nos quid facimus qui hoc non sumus? Er-
gonos qui Christiani sumus, non sumus deo dere-
licti? Et quæ alia nobis spes est, si non sumus illi
derelicti, qui nos non dereliquit? Discite ergo esse
pauperes, & deo relinquio compauperes mei.

Qui sunt pauperes & inopes.

Augustinus in Psalmum 93. Propter miseriā
inopum & gemitum pauperum, nūc exurgā

E iii